

สรุปผลการทบทวนการดำเนินงานโครงการพระราชดำริ
โครงการเฉลิมพระเกียรติและโครงการที่เกี่ยวข้องกับพระบรมวงศานุวงศ์ กรมอนามัย
รอบ ๕ เดือนแรก และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานรอบ ๕ เดือนหลัง ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

ด้วยกรมอนามัยมีนโยบายให้ความสำคัญกับการดำเนินงานโครงการพระราชดำริ โครงการเฉลิมพระเกียรติ และโครงการที่เกี่ยวข้องกับพระบรมวงศานุวงศ์ กรมอนามัย โดยดำเนินงานโครงการด้านการส่งเสริมสุขภาพ ประชาชนทุกกลุ่มวัยให้มีสุขภาพดีและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีการดำเนินงานโครงการพระราชดำริฯ จำนวน ๑๐ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. โครงการสุขภาพดีด้วยทฤษฎีเพื่อน (ตาย) ด้วยหลัก ๑๐ อ
๓. โครงการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.)
๔. โครงการพัฒนาสุขภาพเด็กและประชาชนในพื้นที่ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา
๕. โครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนแห่งชาติ
๖. โครงการพัฒนามาตรฐานสิ่งแวดล้อมพื้นที่โครงการพระราชดำริและโครงการเฉลิมพระเกียรติ
๗. โครงการควบคุมและป้องกันภาวะโลหิตจาง
๘. โครงการ “เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ” ด้านสุขภาพ คุณธรรม ๘ ประการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตรและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เขตกองทัพภาคที่ ๓”
๙. โครงการฟันเทียม รากฟันเทียม เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมทวมงคล ๗๒ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗
๑๐. โครงการสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระเจ้า ด่านภัยมะเร็งเต้านม

๑. สรุปผลการทบทวนการดำเนินงานโครงการพระราชดำริ โครงการเฉลิมพระเกียรติและโครงการที่เกี่ยวข้อง กับพระบรมวงศานุวงศ์ กรมอนามัย รอบ ๕ เดือนแรก ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๑ โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

จากการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ กรมอนามัย เน้นในประเด็นการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้าง การเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างเท่าเทียม เพื่อพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพผ่านการ สร้างความรอบรู้ด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในเรือนจำ ผู้ต้องขังและ อาสาสมัครเรือนจำ (อสรจ.) เพื่อส่งเสริมและพัฒนางานด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในเรือนจำที่เหมาะสม ส่งผลให้ผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในเรือนจำมีสุขภาพที่ดี และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และ

เพื่อประเมินสถานการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในเรือนจำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดโครงการปี ๒๕๖๖

๑. ร้อยละ ๑๐๐ ของผู้ต้องขังเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
๒. ร้อยละ ๑๐๐ ของเรือนจำมีการส่งเสริมการดำเนินงานเฝ้าระวังอนามัยสิ่งแวดล้อมในเรือนจำ
๓. ร้อยละ ๖๐ ของผู้ต้องขังได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปาก
๔. ร้อยละ ๓๐ ของผู้ต้องขังได้รับบริการรักษาทางทันตกรรมอย่างน้อย ๑ ครั้ง/ปี

การดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า ด้านส่งเสริมสุขภาพ ร้อยละผู้ต้องขังได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปาก (ร้อยละ๖๐) ได้ดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕ และผู้ต้องขังได้รับบริการรักษาทางทันตกรรมอย่างน้อย ๑ ครั้ง/ปี (ร้อยละ๓๐) ได้ดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓ ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่เรือนจำและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (ศอ. สสจ.) ในการดำเนินงานการเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลอาหารและน้ำในเรือนจำ และสนับสนุนวัสดุวิทยาศาสตร์คลอรีนชนิดเม็ดให้กับเรือนจำเป้าหมาย จำนวน ๑๔๓ แห่ง กิจกรรมการดำเนินงาน การขับเคลื่อนและกำกับติดตาม ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อพัฒนาส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานที่คุมขัง ระหว่างกรมอนามัยและกรมราชทัณฑ์ ประชุมคณะกรรมการและคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (ด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม) และนิเทศติดตามและเยี่ยมเสริมพลัง

ปัญหา อุปสรรค พบว่า การประสานงานและการดำเนินงานระหว่างเรือนจำและกรมอนามัยมีข้อจำกัด ทำให้การดำเนินงานเฝ้าระวังปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมยังไม่มีประสิทธิภาพ และกรมอนามัยไม่สามารถสนับสนุนชุดตรวจการปนเปื้อนสารเคมีปนเปื้อนในอาหาร เช่น บอแรกซ์ สารฟอกขาว ฟอรั่มมาลิน สารกันรา ให้กับเรือนจำได้อย่างเพียงพอ เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด

๑.๒ โครงการสุขภาพดีด้วยทฤษฎีเพื่อน (ตาย) ด้วยหลัก ๑๐ อ

จากการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา โครงการมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้สุขภาพด้วยทักษะกิจกรรมทางกาย เพื่อสุขภาพตามแนวปฏิบัติการส่งเสริมสุขภาพดีด้วยทฤษฎีเพื่อน (ตาย) ๑๐ อ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสนใจใส่ใจรักสุขภาพ และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือแนวทางการใช้ชีวิต (Lifestyles) อย่างเหมาะสมตามวิถีชีวิตใหม่ยุคดิจิทัล และเพื่อเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพแก่นักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจแนวปฏิบัติ และทักษะการปฏิบัติการส่งเสริมสุขภาพดีด้วยทฤษฎีเพื่อน (ตาย) ๑๐ อ ตามบริบทสถานการณ์อย่างสนุกสนานเป้าหมาย : สถานศึกษา/โรงเรียนทุกสังกัด ๑๐๐ แห่ง

ตัวชี้วัดโครงการปี ๒๕๖๖

๑. โรงเรียนเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐๐ แห่ง
๒. นักเรียนเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐,๐๐๐ คน

ผลการดำเนินงาน พบว่า มีโรงเรียนเข้ารับการอบรม จำนวน ๘๕ แห่ง โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรม จำนวน ๔๗ แห่ง โรงเรียนที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๓๘ แห่ง

ปัญหา อุปสรรค พบว่า กิจกรรมตามโครงการใช้ระยะเวลานาน บางโรงเรียนติดกิจกรรมการเรียนการสอนสำคัญทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมตามโครงการได้

๑.๓ โครงการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.)

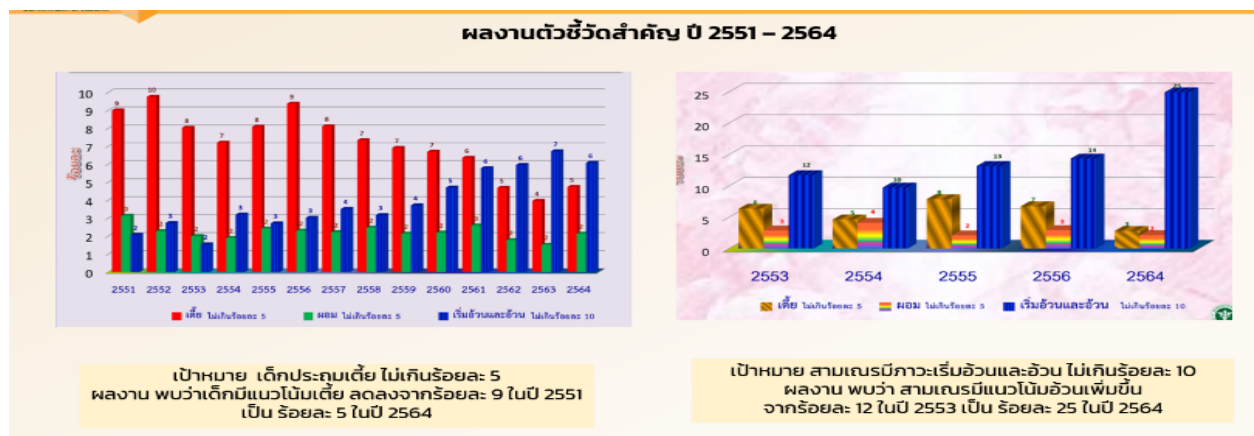
จากการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา โครงการมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างสมดุล ในด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา ทัศนศึกษา และพลศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ มีความรักและห่วงใยพันธะรักชาติ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ เพื่อขยายการพัฒนาจากโรงเรียนสู่ชุมชน ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ ครอบครัวและชุมชนเกิดการพัฒนา ช่วยเหลือสนับสนุนการพัฒนาเด็กและเยาวชนและโรงเรียนไปพร้อม ๆ กัน และเพื่อผลักดันให้สถานศึกษาพัฒนาเป็นศูนย์บริการความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการ พัฒนาให้กับผู้ประกอบการ ชุมชน และสถานศึกษาหรือองค์กรอื่น เพื่อนำไปประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ พื้นที่ดำเนินการ : สถานศึกษาในถิ่นทุรกันดารในพื้นที่เป้าหมายตามพระราชดำริ จำนวน ๘๙๐ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โรงเรียนสังกัด สพฐ.(กพด.) โรงเรียนพระปริยัติธรรม โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โรงเรียนสังกัด อบต. - อบจ. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ และโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (กพด.) ในพื้นที่เป้าหมายตามพระราชดำริ

ตัวชี้วัดโครงการปี ๒๕๖๖

๑. เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ ร้อยละ ๓๐
๒. เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ร้อยละ ๓๐
๓. เด็กนักเรียนประถมนมีภาวะเตี้ย ไม่เกินร้อยละ ๕
๔. สามเณรมีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ไม่เกินร้อยละ ๑๐

กิจกรรมการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพด้านสุขภาพอนามัยและสุขาภิบาล แวดล้อมสู่ การขยายผลพัฒนาสู่ชุมชนในถิ่นทุรกันดาร เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทและร่วมติดตามการดำเนินงานโครงการฯ ขยายผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สุขภาพช่องปาก (Active Learning) ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ส่งเสริมกิจกรรมทางกายเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร พัฒนาสมรรถนะด้านสุขภาพและทักษะการให้บริการสุขภาพนักเรียนและอนามัยสิ่งแวดล้อมโรงเรียนและชุมชนในถิ่นทุรกันดาร และเสริมพลังติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกล

ผลการดำเนินงานด้านส่งเสริมสุขภาพ ดังนี้

ปัญหา อุปสรรค พบว่า พื้นที่เป้าหมายบางแห่งห่างไกล เข้าถึงยาก การดูแลไม่ครอบคลุม นักเรียน ครู และชุมชนยังขาดความรู้เรื่องสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ครูที่ผ่านการพัฒนาโยกย้ายโรงเรียนทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่องการตรวจคัดกรองสุขภาพและระบบข้อมูลการรายงานภาวะสุขภาพของนักเรียนยังไม่เชื่อมโยงเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๑.๔ โครงการพัฒนาสุขภาพเด็กและประชาชนในพื้นที่ศูนย์ฟ้าพัฒนา

จากการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา โครงการมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เด็กและประชาชนในพื้นที่ศูนย์ฟ้าพัฒนามีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี และเพื่อให้เด็กและประชาชนในพื้นที่ศูนย์ฟ้าพัฒนา มีสุขภาพอนามัยที่ดี มีภาวะโภชนาการที่ดีและสุขภาพสิ่งแวดล้อมครัวเรือนที่ถูกสุขลักษณะ กลุ่มเป้าหมาย : เด็กอายุ ๐ - ๕ ปี (เด็กที่อยู่ในครรภ์มารดา เด็กแรกเกิดถึง ๓ ปี เด็กปฐมวัย) และเด็กนักเรียนประถมศึกษา/มัธยมศึกษา และประชาชน พื้นที่เป้าหมาย : พื้นที่ศูนย์ฟ้าพัฒนา อำเภอบ่อเกลือ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

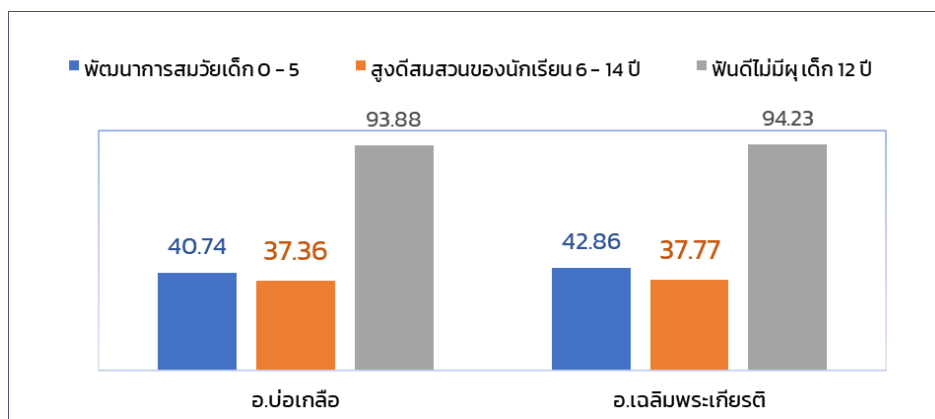
ตัวชี้วัดโครงการปี ๒๕๖๖

เชิงปริมาณ

๑. เด็กอายุ ๐ - ๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ ๘๕
๒. เด็กวัยเรียนในพื้นที่ศูนย์ฟ้าพัฒนา มีสุขภาพดี ร้อยละ ๘๐
๓. ครัวเรือนมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ ร้อยละ ๘๐

เชิงคุณภาพ : ๑. เด็กและประชาชนในพื้นที่ศูนย์ฟ้าพัฒนาได้รับการพัฒนาศักยภาพและถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมร้อยละ ๕๐

ผลการดำเนินงาน

ปัญหา อุปสรรค พบว่า บริบทของพื้นที่ชุมชนเป็นภูเขาสูงชัน ประชาชนในพื้นที่ยังสนใจในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมน้อย และประชาชนให้ความสนใจในเรื่องเศรษฐกิจในครัวเรือน

๑.๕ โครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนแห่งชาติ

จากการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา โครงการมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดการผลักดันและการขับเคลื่อนเชิงนโยบายที่มีความเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อน การควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนสู่ความยั่งยืน โดยผ่านคณะอนุ กรรมการฯ ทั้ง ๔ คณะ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน

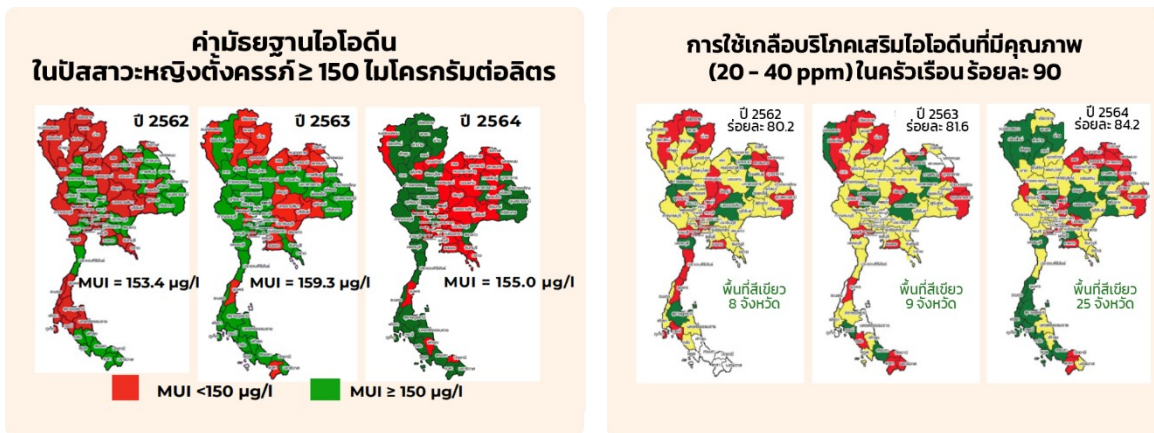
ชุมชนหมู่บ้านไอโอดีนให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อเฝ้าระวังสถานการณ์โรคขาดสารไอโอดีนในกลุ่มเสี่ยงและเพื่อรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน กลุ่มเป้าหมาย หญิงตั้งครรภ์ เด็กอายุ ๓ - ๕ ปี และผู้สูงอายุ พื้นที่ดำเนินการ ๗๗ จังหวัด ศูนย์อนามัย ๑๒ ศูนย์ และสถาบันพัฒนาสุขภาพระดับเขตเมือง

ตัวชี้วัดโครงการปี ๒๕๖๖

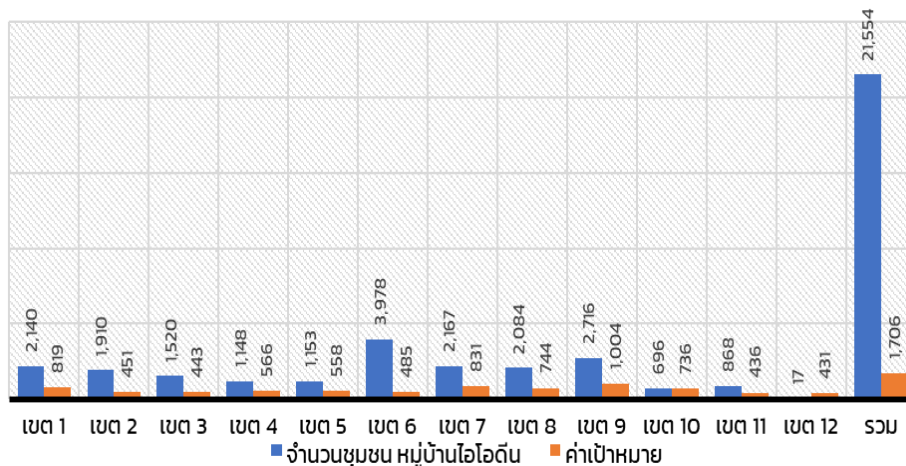
๑. ค่ามัธยฐานไอโอดีนในปัสสาวะหญิงตั้งครรภ์ ≥ 150 ไมโครกรัมต่อ
๒. การใช้เกลือบริโภคเสริมไอโอดีนที่มีคุณภาพ (๒๐ - ๔๐ ppm) ในครัวเรือน ร้อยละ ๙๐
๓. ชุมชนหมู่บ้านเป็นชุมชนหมู่บ้านไอโอดีน (สะสม) ๓๗,๕๑๖ แห่ง
๔. จำนวนร้านค้าที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีน ร้านอาหาร โรงอาหาร หาบเร่ แผงลอย ฟู้ดทรัคและโฮมเมด ที่ใช้เกลือเสริมไอโอดีนและผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีน (เพิ่มขึ้น) ๓,๘๕๐ แห่ง

ผลการดำเนินงาน

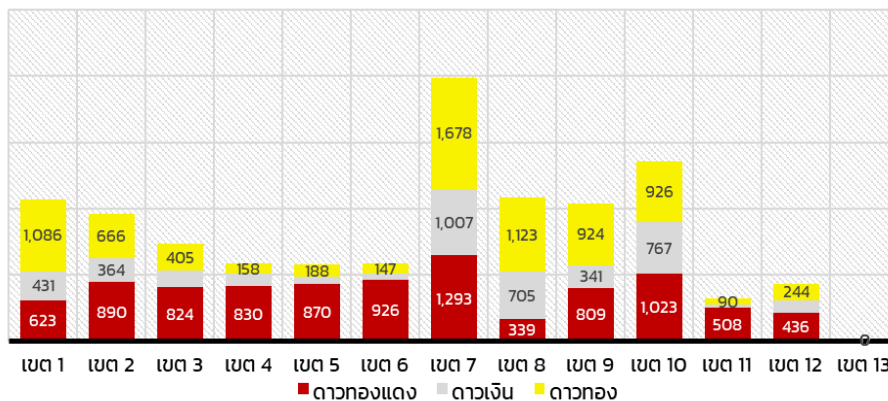
ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔

ผลการดำเนินงานชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน

สรุปผลการดำเนินงานภาพรวม มีจำนวนชุมชน หมู่บ้านทั้งสิ้น ๒๑,๕๕๘ แห่ง เพิ่มขึ้นจากเดือนเมษายน ๓,๓๙๓ แห่ง ระดับเหรียญทอง ๗,๖๖๔ แห่ง ระดับเหรียญเงิน ๔,๔๓๒ แห่ง ระดับเหรียญทองแดง ๙,๔๕๘ แห่ง

สรุปผลการดำเนินงานรายเขต มีเขตที่ดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายเพิ่มขึ้น คือเขต ๙ ศูนย์อนามัยที่ดำเนินงานได้บรรลุค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๕ คือ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, และ ๑๒ ศูนย์อนามัยที่ยังดำเนินงานได้ไม่บรรลุค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๕ คือ สสม. แต่มีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นจาก ๔ แห่งเป็น ๑๗ แห่ง

ผลการดำเนินงาน ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๕

แพลตฟอร์มไอโอดีน : จัดทำ Data Verification ชุมชน หมู่บ้านไอโอดีน จำนวน ๕๐,๕๓๒ แห่ง และเริ่มใช้แพลตฟอร์มไอโอดีนในการสนับสนุนและกำกับติดตามการดำเนินงาน

การเฝ้าระวังระดับไอโอดีนในปัสสาวะหญิงตั้งครรภ์ เด็กอายุ ๓-๕ ปี และผู้สูงอายุ : จัดประชุมหารือการเฝ้าระวังระดับไอโอดีนในปัสสาวะเด็กอายุ ๓๕ ปี และ ผู้สูงอายุ ในรูปแบบ Cyclic monitoring system วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕ จัดประชุมคณะกรรมการจัดระบบเฝ้าระวัง และติดตามการขาดสารไอโอดีนในกลุ่มเสี่ยง วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ และจัดส่งอุปกรณ์เก็บปัสสาวะสำหรับหญิงตั้งครรภ์ และสนับสนุนงบประมาณให้จังหวัดทั้ง ๗๗ จังหวัด

๑.๖ โครงการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมพื้นที่โครงการพระราชดำริและโครงการเฉลิมพระเกียรติ

จากการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา โครงการมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ น้ำบริโภคของโรงเรียน กพด. มีคุณภาพได้ตามเกณฑ์มาตรฐานน้ำบริโภค และบุคลากรของโรงเรียนมีองค์ความรู้ในการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการดูแลรักษา แก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำบริโภคของโรงเรียนได้ด้วยตนเอง รวมถึงต่อยอดไปยังชุมชนรอบโรงเรียน กลุ่มเป้าหมาย ครู ตชด. ครูอนามัย พระพี่เลี้ยง ครูพี่เลี้ยง แกนนำนักเรียนของโรงเรียน กพด. อสม. ประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย พื้นที่ดำเนินการ โรงเรียน กพด.

ตัวชี้วัดสำคัญ ปี ๒๕๖๖

๑. ร้อยละ ๑๐ ของโรงเรียน กพด. เข้าถึงน้ำบริโภคสะอาดได้ตามเกณฑ์มาตรฐานกรมอนามัย
๒. โรงเรียน กพด. ๓๔ แห่ง ผ่านการประเมินเป็นโรงเรียน กพด. ต้นแบบด้านการจัดการน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค

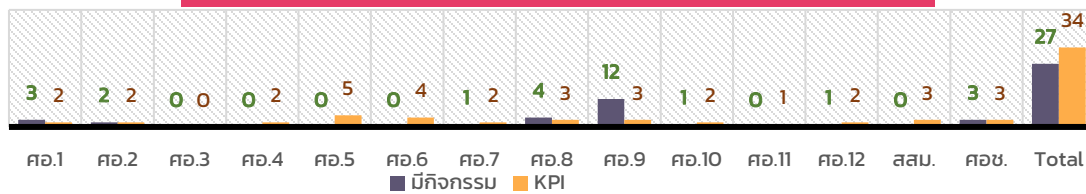
๓. โรงเรียน กพต. ๑๓ แห่ง ผ่านการประเมินเป็นโรงเรียน กพต. ต้นแบบด้านการจัดการ
สุขาภิบาลอาหาร

๔. โรงเรียน กพต. ๓๖๐ แห่ง ได้รับการพัฒนาศักยภาพผู้รับผิดชอบการจัดการน้ำบริโภคและการ
จัดการสุขาภิบาลอาหาร

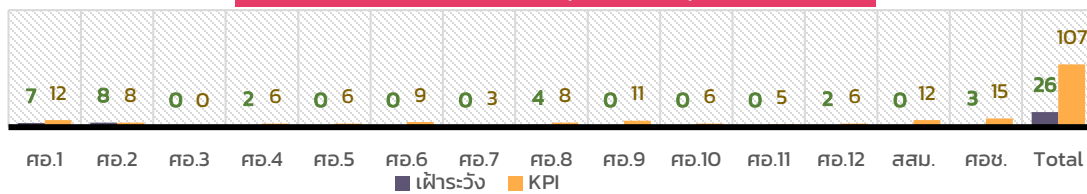
เป้าหมายการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๖ โรงเรียน กพต. ผ่านการประเมินเป็นโรงเรียน กพต. ต้นแบบ
ด้านการจัดการน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค จำนวน ๓๔ แห่ง โรงเรียน กพต. ผ่านการประเมินเป็นโรงเรียน
กพต. ต้นแบบด้านการจัดการสุขาภิบาลอาหาร จำนวน ๑๓ แห่ง และโรงเรียน กพต. ได้รับการพัฒนาศักยภาพ
ผู้รับผิดชอบการจัดการน้ำบริโภคและการจัดการสุขาภิบาลอาหาร จำนวน ๓๖๐ แห่ง

ผลงานตัวชี้วัดสำคัญ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔

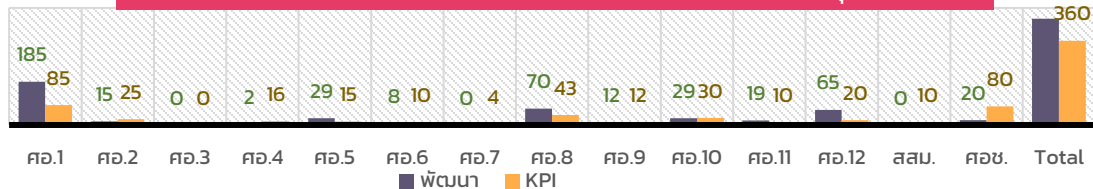
จำนวนโรงเรียน กพต. ต้นแบบ ด้านการจัดการน้ำสะอาดที่กำลังพัฒนา

จำนวนโรงเรียน กพต. ที่มีการสูมเฟียร์ะวังคุณภาพน้ำบริโภค

จำนวนโรงเรียน กพต. ที่มีการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการน้ำบริโภคและสุขาภิบาลอาหาร

ปัญหา อุปสรรค พื้นที่เป้าหมายบางแห่งห่างไกล เข้าถึงยาก การดูแลไม่ครอบคลุมนักเรียน ครู
และชุมชนยังขาดความรู้เรื่องสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ครูที่ผ่านการพัฒนาโยกย้ายโรงเรียน ทำให้การดำเนินงานไม่
ต่อเนื่อง การแก้ไขปัญหาการจัดการคุณภาพน้ำของโรงเรียนขาดการบำรุงรักษา การซ่อมแซม เนื่องจากข้อจำกัด
ด้านงบประมาณ

๑.๗ โครงการควบคุมและป้องกันภาวะโลหิตจาง

จากการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา โครงการมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริม ควบคุม และป้องกันภาวะโลหิตจางในประชากรกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ หญิงตั้งครรภ์ เด็กปฐมวัย เด็กวัยเรียน และหญิงวัยเจริญพันธุ์ กลุ่มเป้าหมาย หญิงไทยวัยเจริญพันธุ์ นักโภชนาการ นักวิชาการ ผู้รับผิดชอบงานโภชนาการ ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ตัวชี้วัดโครงการปี ๒๕๖๖

๑. จำนวนสถานประกอบการต้นแบบที่เข้าร่วมโครงการสาวไทยแถมแดง ๑๓ แห่ง
๒. ร้อยละของหญิงวัยเจริญพันธุ์ อายุ ๑๕ - ๔๙ ปี ที่ได้รับการคัดกรองภาวะโลหิตจางในขณะที่ไม่ได้ตั้งครรภ์ และพบภาวะโลหิตจาง

ผลการดำเนินงาน

ตัวชี้วัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
ภาวะโลหิตจางในหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ครั้งแรกไม่เกินร้อยละ 14	15.15	14.71	15.49
ภาวะโลหิตจางในเด็กอายุ 6 - 12 เดือน ไม่เกินร้อยละ 20	24.72	19.59	19.11
หญิงตั้งครรภ์ได้รับยาเม็ดเสริมไอโอดีนธาตุเหล็ก และกรดโฟลิก ร้อยละ 100	79.50	78.20	81.12
เด็กอายุ 6 เดือน - 5 ปีได้รับยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก ร้อยละ 80	62.30	67.36	75.7
ร้อยละของเด็กอายุ 6 - 12 ปี ได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก	32.5	29.57	25.05

๑.๘ โครงการ “เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ” ด้านสุขภาพ คุณธรรม ๘ ประการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตรและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เขตกองทัพภาคที่ ๓”

จากการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา โครงการมีวัตถุประสงค์ ส่งเสริมบทบาท พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูเด็ก แกนนำชุมชน ครู ครูพี่เลี้ยง ให้มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ เฝ้าระวังภาวะโภชนาการและส่งเสริมพัฒนาเด็กรอบด้าน ยกกระดับหน่วยบริการสาธารณสุขให้เป็นต้นแบบ “โรงเรียนพ่อแม่ รอบรู้ด้านสุขภาพ การเฝ้าระวังภาวะโภชนาการและส่งเสริมพัฒนาเด็กรอบด้าน” และพัฒนารูปแบบ ประเมินผล กำกับติดตามการดำเนินงานเพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ คุณธรรม ๘ ประการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ชายแดนฯ กลุ่มเป้าหมาย : พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เด็กนักเรียนระดับอนุบาลมีบุตรอายุ ๓ - ๕ ปีเต็ม บุคลากรสาธารณสุข บุคลากรทางการศึกษา แกนนำชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่พัฒนาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่ดำเนินการ : พื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๙ จังหวัดชายแดนภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยา แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน และจังหวัดตาก

ตัวชี้วัดโครงการปี ๒๕๖๖

๑. เด็กอายุ ๓ ปี ปราศจากฟันผุ (Caries Free) ร้อยละ ๗๕
๒. เด็กอายุ ๓ - ๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ ๘๕
๓. เด็กอายุ ๓ - ๕ ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ ๖๖

ผลการดำเนินงาน

ตัวชี้วัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
ครอบครัว มีการใช้ คู่มือครอบครัวต้นแบบ “เลี้ยงลูกตามคำสอน พ่อ” คุณธรรม 8 ประการของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการอบรมบ่มเพาะเด็ก	300 ครัวเรือน	400 ครัวเรือน	500 ครัวเรือน
แกนนำชุมชน ประชาชน ได้รับการเพิ่มพูนความรู้และทักษะความรอบรู้ด้านสุขภาพ เป็นอาสาครอบครัว “เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ” เพื่อลูกรัก พัฒนาการสมวัยพร้อมเรียนรู้	50 คน	100 คน	150 คน
ครู ครูพี่เลี้ยงเด็ก นักวิชาการสาธารณสุข ได้รับการพัฒนาเป็นวิทยากรแกน นำจัดการเรียนการสอนเด็ก ตามคู่มือแผนการเรียนการสอน “คำสอนพ่อ” ด้านสุขภาพแบบ Project approach	50 คน	80 คน	100 คน
โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในพื้นที่ พมพ. มีการจัดการเรียนการสอน ตามคู่มือแผนการเรียนการสอน “คำสอนพ่อ” ด้านสุขภาพแบบ Project approach	20 แห่ง	30 แห่ง	40 แห่ง
เด็กได้รับการตรวจพัฒนาการด้วย (Denver II)	200 คน	300 คน	400 คน

ปัญหา อุปสรรค : ประชาชนในพื้นที่ขาดความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเองและการจัดอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ถูก สุขลักษณะ และบุคลากรสาธารณสุขในพื้นที่มีจำนวนน้อย มีภาระงานมากยังขาดการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ส่งเสริมสุขภาพในเชิงรุก

๑.๘ โครงการฟันเทียม รากฟันเทียม เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคล ๗๒ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

จากการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา โครงการมีวัตถุประสงค์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗๒ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ และเพื่อแก้ปัญหาการสูญเสียฟันทั้งปากหรือเกือบทั้งปาก ในกลุ่มผู้สูงอายุ และก่อนวัยสูงอายุ กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ที่ไม่มีฟันทั้งปาก หรือสูญเสียฟันมากกว่า ๑๖ ซี่ ทุกสิทธิการรักษา และผู้ที่มีฟันเทียมเดิม แต่ฟันเทียมหลวมไม่กระชับ สันเหงือก ยุบตัว หรือมีข้อบ่งชี้จำเป็นต้องใส่รากฟันเทียม เฉพาะสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พื้นที่ดำเนินการ : ๗๖ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

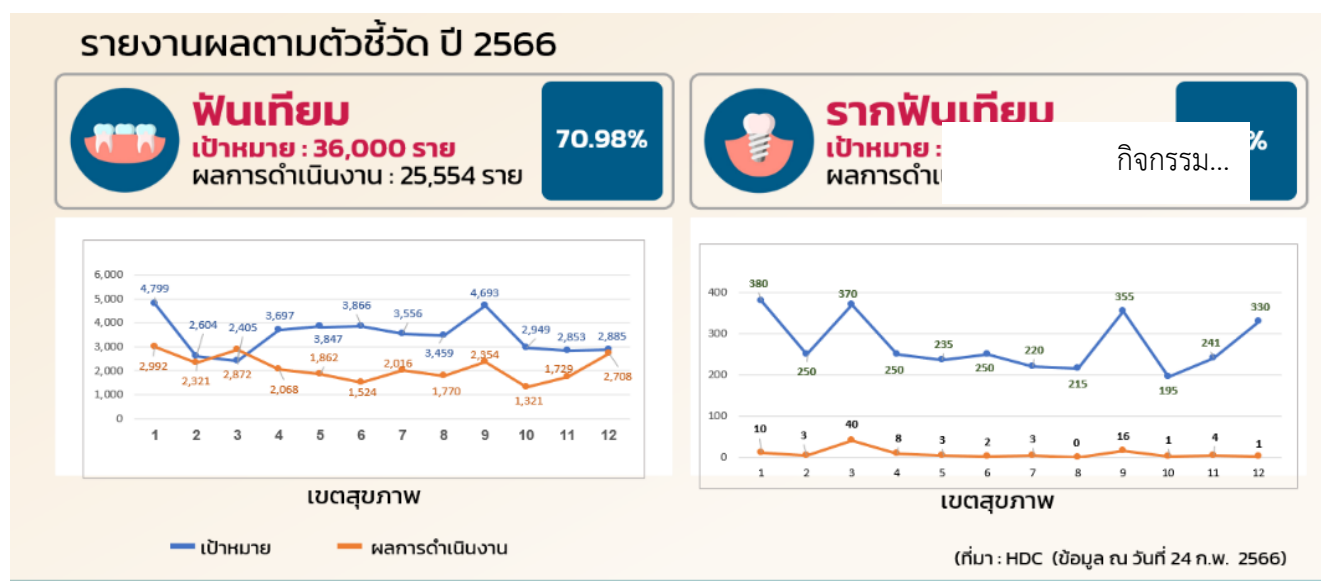
ตัวชี้วัดโครงการปี ๒๕๖๖

๑. จำนวนผู้สูญเสียฟันได้รับบริการใส่ฟันเทียมถอดได้ทั้งปากหรือเกือบทั้งปาก ๓๖,๐๐๐ ราย
๒. จำนวนผู้สูญเสียฟันและมีความจำเป็นได้รับบริการฝังรากฟันเทียมเพื่อรองรับ ฟันเทียมทั้งปาก ๓,๕๐๐ ราย

เป้าหมาย ระยะเวลาดำเนินการ ๒ ปี : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๖๗

เป้าหมาย	ปี 2566 (ราย)	ปี 2567 (ราย)	รวม (ราย)
ฟันเทียมถอดได้ทั้งปาก/ เกือบทั้งปาก	36,000	36,000	72,000
รากฟันเทียม รองรับฟันเทียม	3,500	3,700	7,200

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมการดำเนินงาน : แดลงข่าวเปิดโครงการฯ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ประชุมชี้แจงการดำเนินงานโครงการ ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพ ๓ visit ในการทำฟันเทียม สำหรับทันตบุคลากร ประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง และประชาสัมพันธ์ รณรงค์โครงการ “ฟันเทียม รากฟันเทียม เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗๒ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗” ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ

ปัญหาอุปสรรค

๑. ความพร้อมของเครื่องมือ โดยพบว่า หน่วยบริการ ๒๒ แห่ง มีปัญหาการจัดซื้อเครื่องมือที่จำเป็นในการให้บริการทั้งชุด surgical set, เครื่อง Micromotor, เครื่อง X-ray เนื่องจาก ไม่ได้ตั้งงบประมาณในปี ๒๕๖๖ ต้องขออนุมัตินอกแผน กำลังดำเนินการจัดซื้อ แต่การจัดซื้อมีความล่าช้า และรพ.ไม่มีงบประมาณเพียงพอ

๒. การจัดบริการ จำนวนผู้รับบริการมีน้อย : เนื่องจาก มีความกลัว เดินทางไม่สะดวก ไม่มีสิทธิตามโครงการ (บริการฝังรากฟันเทียมเฉพาะสิทธิประกันสุขภาพ UC) มีความกังวลเรื่องค่าใช้จ่ายส่วนเกินหลังจบ

โครงการ และการบริหารจัดการรากฟันเทียม ขนาดรากฟันเทียมที่ได้รับการจัดสรรไม่สอดคล้องกับความต้องการ ใช้ในคนไข้ที่มี รวมถึงมีจำนวนน้อย และขั้นตอนการแลกรากฟันเทียมใช้ระยะเวลาสั้น

๑.๙ โครงการสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระเจ้า ด้านภัยมะเร็งเต้านม

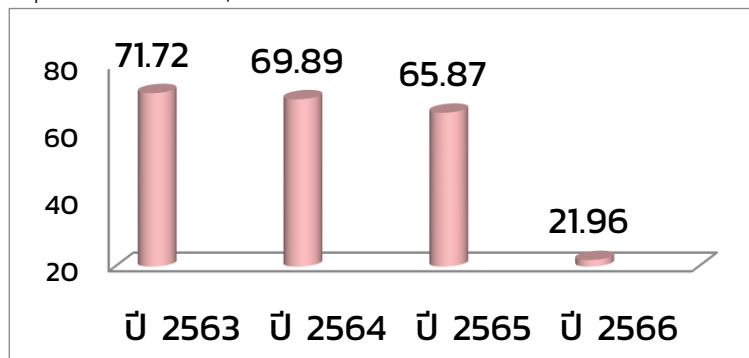
จากการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา โครงการมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สตรีไทยมีพฤติกรรมการตรวจเต้านมตนเอง อย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาระบบคัดกรองมะเร็งเต้านม ที่เริ่มด้วยการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และเพื่อพัฒนาระบบเฝ้าระวังสถานการณ์การคัดกรองมะเร็งเต้านมในสตรีไทย กลุ่มเป้าหมาย บุคลากรสาธารณสุขสังกัดกระทรวงสาธารณสุขส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ใน ๑๓ เขตสุขภาพ สถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ และหน่วยงาน/องค์กรภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

ตัวชี้วัดโครงการปี ๒๕๖๖

๑. จำนวนจังหวัดได้รับการพัฒนาระบบการคัดกรองมะเร็งเต้านม จำนวน ๗๖ จังหวัด
๒. สร้างความรู้ด้านสุขภาพให้กับนักศึกษาหญิงในสถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย จำนวน ๒๖ แห่ง
๓. ร้อยละ ๘๐ ของสตรีอายุ ๓๐ - ๗๐ ปี มีการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ผลการดำเนินงาน

สตรีอายุ ๓๐ - ๗๐ ปี พฤติกรรมตรวจเต้านมอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ ๘๐

ปัญหา อุปสรรค

อุปกรณ์และสื่อต่างๆ มีไม่เพียงพอกับจำนวนสถานบริการและสตรีกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการได้รับการสนับสนุน ยังขาดแคลนบุคลากรที่มีศักยภาพในการใช้เครื่อง Portable Ultrasound และบางหน่วยบริการเครื่องชำรุดไม่สามารถใช้งานได้ การเปลี่ยนผู้รับผิดชอบงานทั้งระดับเขตและระดับจังหวัด ทำให้การดำเนินงานในบางพื้นที่ไม่ต่อเนื่อง และในจังหวัดที่เป็น พื้นที่ขยายบางจังหวัดยังขาดความรู้ความเข้าใจในการนำแนวทางการดำเนินงานโครงการฯ ไปใช้ในพื้นที่ตนเอง

ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานในภาพรวม

- งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอกับเป้าหมายการดำเนินงานที่กำหนด และบางหน่วยงานบางโครงการไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนินงาน

- บางโครงการยังไม่มีระบบฐานข้อมูล ไม่เปิด API ทำให้กองแผนงาน ไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้
- โครงการส่วนใหญ่ยังไม่บรรลุเป้าหมายการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

๒. ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานโครงการพระราชดำริ โครงการเฉลิมพระเกียรติและโครงการที่เกี่ยวข้องกับพระบรมวงศานุวงศ์ กรมอนามัย

จากผลการดำเนินงานโครงการพระราชดำริ โครงการเฉลิมพระเกียรติและโครงการที่เกี่ยวข้องกับพระบรมวงศานุวงศ์ กรมอนามัย รอบ ๕ เดือนแรก มีข้อเสนอแนะเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในรอบ ๖ เดือนหลังดังนี้ ดังนี้

- ๑) โครงการที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายให้วิเคราะห์สาเหตุของการดำเนินงานที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย โดยให้ดำเนินการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
- ๒) สร้างการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อมุ่งเน้นความสำเร็จและผลสัมฤทธิ์ (Cross Function /Cross Cluster)
- ๓) ระบบข้อมูลทุกโครงการฯ เปิด API เพื่อดึงข้อมูล มาแสดงผลใน Anamai data center และ DOH dashboard เพื่อใช้ในการกำกับติดตาม
- ๔) ตัวชี้วัดโครงการพระราชดำริฯ กรมอนามัย ที่ไม่มีระบบฐานข้อมูล ต้องสร้าง/พัฒนา ระบบข้อมูล ภายใน ปี ๒๕๖๖
- ๕) สปพอ. จัดทำเว็บไซต์เพื่อรวบรวมข้อมูลสำคัญโครงการพระราชดำริฯ กรมอนามัยและจัดทำระบบการกำกับติดตาม การดำเนินงานโครงการพระราชดำริฯ ที่ลดความซ้ำซ้อน มีประสิทธิภาพ

สรุป โครงการพระราชดำริ โครงการเฉลิมพระเกียรติและโครงการที่เกี่ยวข้องกับพระบรมวงศานุวงศ์ กรมอนามัย หลายโครงการยังไม่บรรลุเป้าหมายการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และยังไม่มีการบูรณาการข้อมูลการดำเนินงาน ซึ่งยังเป็นปัญหาเดิม ดังนั้นมาตรการดำเนินงานรอบ ๕ เดือนหลัง ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ยังคงใช้มาตรการเดิม แต่มีการเพิ่มกิจกรรมจัดทำชุดรายการข้อมูลตัวชี้วัดสำคัญและการประชาสัมพันธ์โครงการพระราชดำริ โครงการเฉลิมพระเกียรติและโครงการที่เกี่ยวข้องกับพระบรมวงศานุวงศ์ กรมอนามัย เพื่อใช้ในการกำกับติดตามและเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลโครงการพระราชดำริฯ กรมอนามัย เพื่อให้มุ่งเน้นความสำเร็จและผลสัมฤทธิ์ของโครงการพระราชดำริฯ กรมอนามัย